

BIJLAGE 2 bij Raadsbrief 13 juni 2023 over Merwedekanaalzone

ACTIEPLAN BUURTGEVOEL MERWEDE

Het actieplan heeft tot doel om het bouwen van een gemeenschap optimaal te faciliteren. Dit gebeurt door in te zetten op zowel fysieke plekken als evenementen als digitale ontmoetingen. Hiervoor zijn de volgende bouwstenen ontwikkeld.

Toelichting

Buurtgevoel is een brede opgave die integraal dient te worden opgepakt. Dit actieplan vraagt om een nauwe samenwerking tussen gemeentelijke afdelingen, sociale partners en buurtbewoners. In de samenwerking zal Ruimte de afstemming met de eigenaren en ontwikkelaars op zich nemen en Wijken de organisatie van het wijkgericht werken en het Welkom in de wijk. Overige gemeentelijke afdelingen worden actief op onderwerp betrokken.

De start van de bouwstenen volgen elkaar volgordekelijk op in tijd, en blijven daarna continu doorlopen. De community app, bijvoorbeeld, wordt nu al gerealiseerd. Hier kunnen we starten met bestaande bewoners en dit steeds meer uitbreiden met nieuwe bewoners. De vrije plekken – afgebakende plekken waarin we volop participeren- kunnen binnenkort ook starten met een uitwerking in het Definitief Ontwerp Inrichtingsplan, en blijven doorlopen tot de laatste vrije plek met de laatste nieuwkomers ingevuld is.

We willen de komende jaren ook ruimte te laten om ons actieplan aan te passen indien de situatie hier om vraagt:

- Tot mei 2023 loopt het traject Wij(k)Bouwen in de Utrechtse nieuwbouwuurt Leeuwestejn. Hierin wordt samen met bewoners en organisaties uitgezocht hoe in nieuwbouwuurten kan worden gewerkt aan sociaal contact. We volgen de voortgang van dit traject en nemen de geleerde lessen mee in de aanpak voor Merwede.
- Voor de ontwikkeling van Merwede is het MerwedeLab opgericht, waarin social design als één van de vier pijlers is opgenomen. Social design is het ontwerpen van de randvoorwaarden waarop een veerkrachtige, gelukkige, betrokken gemeenschap gebouwd kan worden. Een gemeenschap die de waarden van Merwede omarmt en betrokken is en blijvend eigenaarschap toont voor het gebied. Het MerwedeLab heeft hiervoor een plan van aanpak opgesteld, organiseert kennissessies, en voert momenteel onderzoek uit naar bevordering van social design in hoogbouw. Dit onderzoek wordt binnenkort afgerond en gaat in op de

lessen die we kunnen trekken uit de literatuur en ervaringen van corporaties in hoogbouw situaties en welke handreikingen kunnen we geven voor Merwede.

Het bouwen van een gemeenschap is niet te voorspellen, en het doel is en blijft om hier zo optimaal – en dus ook flexibel- mogelijk in te blijven schakelen. Hieronder staan wel de grote bouwstenen beschreven om vanaf start en doorlopend als gemeente een buurtgevoel te blijven faciliteren.

Community app

Uit het MerwedeLab is o.a. het opzetten van een community app gekomen: een kanaal waar (toekomstige) bewoners elkaar kunnen leren kennen, waar diensten uitgewisseld worden, maar ook kan dienen als communicatiekanaal naar de (toekomstige) bewoners en kan bijdragen in de participatie. Bovendien kan door geanonimiseerde data gemonitord worden of iedereen nog tevreden is. Deze app start zodra bewoners in beeld komen en blijft voortbestaan zo lang als de behoefte er is: wij beogen met de app om overschot en vraag naar middelen, tijd en energie in de buurt bij elkaar te brengen. Ook wordt momenteel gesproken met de eigenaren van bestaande gebouwen Max, Pax et Lux aan het Europaplein of hun bewoners ook geïnteresseerd zijn om aan te sluiten op de community app.

Vrije plekken

De ambities voor de inrichting van de openbare ruimte in Merwede zijn hoog en hierdoor is participeren op het gehele VO Openbare Ruimte Merwede niet mogelijk. Om die reden vindt de participatie met bewoners en omwonenden plaats op zeventien 'vrije' plekken in het ontwerp.

Binnen deze aangewezen gebieden – “vrije plekken”- zetten we volop in op participatie. Enerzijds om een gedragen plan te ontwikkelen voor het ontwerp van de openbare ruimte, en anderzijds om meer betrokkenheid en eigenaarschap te creëren. Per plek wordt gekeken hoe bewoners, ondernemers en andere stakeholders hun inbreng kunnen doen. Voor enkele plekken zal dit in het ontwerp zijn, en voor een aantal andere plekken komt die invulling pas als de bewoners er daadwerkelijk wonen. De gemeente en DOCK maken dan de mogelijkheden voor inrichting kenbaar en helpen inwoners op weg om ideeën tot uitvoer te brengen. Dit betekent ook dat we stukje voor stukje de openbare ruimte invullen op de plekken waar de nieuwe bewoners komen te wonen.

Wijkgericht werken

Wijken komt direct aan zet vanaf de komst van de eerste woningen. In een presentoverleg nemen alle professionele netwerkpartners deel. Op deze manier zijn alle betrokken organisaties in het gebied snel geïnformeerd en kan aan een samenwerking worden gebouwd. Naast vertegenwoordigers vanuit Stichting JoU, Dock en politie, wordt ook een vertegenwoordiger vanuit de betreffende corporatie gevraagd om deel te nemen.

Gemeente en sociale partners spelen een stimulerende rol in het op gang brengen van het buurtgevoel. Zij leren de nieuwe bewoners kennen, brengen hen met elkaar in contact en ondersteunen in het uitvoeren van bewonersinitiatieven. Gezamenlijk dragen de partijen de verantwoordelijkheid om te weten wat er speelt in de nieuwbouwbuurt en hier adequaat op in te spelen.

Het wijkbureau heeft ook een Initiatievenfonds. Zodra woningen worden opgeleverd, worden bewoners geïnformeerd over het bestaan van dit budget. Dit budget leent zich ook voor het (mede)financieren van activiteiten die bewoners willen organiseren in de buurt.

Welkom in de wijk

Het wijkbureau organiseert per oplevering van een bouwblok een Welkom in de wijk. Zo wordt er een flyer uitgedeeld, waarin informatie over de wijk staat en wat daarin al te doen is. Er komt o.a. een welkomstklapper/basismap waar iedereen informatie aan kan toevoegen, die dan aan nieuwe bewoners wordt verstrekt door de sociaal makelaar. De ervaring leert dat mensen die er net komen wonen eerst druk zijn met eigen woning en pas later met de buurt. Dan is een goed moment voor een eerste bijeenkomst met bewoners. Ook worden er dan wijkstochten georganiseerd: in de ‘tijdelijke’ situatie is er vaak veel ongenoegen over de directe woonomgeving en dit kan dan direct worden signaleerd en opgepakt.